



มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑๒
ธันวาคม ๒๕๕๔

สารบัญ

๑

จดหมายเปิดผนึก
“ภัยพิบัติกับสิทธิมนุษยชน”

๒

มุมมองก่อน

๓

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-
เกาะเสม็ด จ.ระยอง กับการ
แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดิน
ที่ราชพัสดุเกาะเสม็ด

๔

กิจกรรม

๕

ส่วนราชการในศูนย์ราชการ
ร่วมแถลงข้อเรียกร้องกรณี
ความเดือดร้อนต่อรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลัง

๖

งานเด่นของคณะอนุกรรมการ
ปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ
ของ กสม. ประจำปี ๒๕๕๔

๗

นักศึกษา สาวประเภทสอง
(Transgender) ไม่สามารถ
เลือกเรียนในวิชาที่ต้องการ
และประสบความยากลำบาก
ในการทำงาน

๘

สถิติเรื่องร้องเรียน
ในรอบปี ๒๕๕๔



จดหมายเปิดผนึก “ภัยพิบัติกับสิทธิมนุษยชน”

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เหตุการณ์น้ำท่วมในปี ๒๕๕๔
นับเป็นมหาอุทกภัยครั้งร้ายแรง
ที่สุดในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย
เพราะสร้างความเสียหาย ในพื้นที่ร่วม
๖๐ จังหวัด ทั้งในระดับครัวเรือน ชุมชน
ภาคสาธารณะ รวมทั้งภาคเกษตรกรรม
อุตสาหกรรม ทำให้คนจำนวนไม่น้อย
ต้องพลัดพรากจากที่อยู่อาศัย ถูกทอดทิ้ง ลำบาก
ขาดแคลน เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ สูญเสีย
ทรัพย์สิน ไปจนถึงชีวิต

ภัยพิบัติครั้งนี้รุนแรงเกินกำลัง
การจัดการของหน่วยงานภาครัฐเพียงลำพัง
โดยเฉพาะในภาวะที่ผู้เสียหาย เดือดร้อน
ต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน
จึงเป็นเรื่องน่าชื่นชมที่หน่วยงานภาครัฐ
ภาคธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน ประชาชน

หลากหลายกลุ่ม มีจิตอาสา ร่วมรับผิดชอบ
ต่อสังคม ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย
ในรูปแบบต่าง ๆ

เมื่อระดับน้ำลดลงจนกลับสู่ภาวะ
ปกติ จึงเป็นช่วงเวลาของการเยียวยา
ซ่อมแซม ความเสียหายต่าง ๆ ขณะที่
มีการย้อน วิเคราะห์เหตุการณ์ทั้งสาเหตุ
การจัดการ การสื่อสาร และอื่น ๆ อย่าง
คาดหวังว่า จะมีความพร้อมมากขึ้น มีการจัดการ
ที่ดีขึ้น เพื่อความเสียหายที่น้อยลง

ช่วงปลายปีที่ผ่านมา คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดสัมมนา
เรื่อง “วิกฤตน้ำท่วมกับสิทธิมนุษยชน”
ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้แทน
จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน
ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป
จำนวนทั้งสิ้น ๒๓๔ คน

จดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ฉบับนี้ได้นำเสนอ

จดหมายเปิดผนึกของ กสม. เรื่อง “ภัยพิบัติกับสิทธิมนุษยชน” ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะในการจัดการน้ำต่อรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ซึ่ง กสม. หวังว่าข้อเสนอแนะดังกล่าวจะได้รับการพิจารณาปรับใช้ต่อไป เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างบูรณาการประเด็นสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ จะทำให้ลดผลกระทบสิทธิของประชาชนได้

ปัญหาการบุกรุกที่ดินราชพัสดุ ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากสาเหตุใด ๆ ก็ตาม กสม. ยังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมุ่งหน้าแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัยและที่ทำกินต่อไป

ภารกิจสำคัญอีกประการหนึ่งที่จดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ได้นำเสนอคือ **การเป็นผู้มีบทบาทนำของ กสม. ในการแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐที่มีที่ตั้งและปฏิบัติงานภายในศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ** ซึ่งเป็นที่ชัดเจนว่า ขาดการบริหารจัดการที่ดี โดยเฉพาะการบริหารการสาธารณสุขภาคด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้มาติดต่อ ซึ่งท่านสามารถดูรายละเอียดได้ในฉบับ

สาระสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้อ่านจะได้รับรู้คือ **ภาพรวมการทำงานของ กสม. ในรอบปี ๒๕๕๔** โดยเฉพาะในการดำเนินการเชิงยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ และสถิติการดำเนินงานการตรวจสอบ โดยท่านสามารถติดตามรายละเอียดได้ในฉบับ

นอกจากนี้ หทัยฉบับ ยังมีคำถามยังมีคำถาม-ตอบ ที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ซึ่งจะทำให้ท่านเข้าใจประเด็นความหลากหลายทางเพศและหลักการสิทธิมนุษยชน

กน:กรรณการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ



มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑๒
ธันวาคม ๒๕๕๔

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์

กรรมการ : นายแท้งจริง ศิริพานิช

นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชร

นายปริญญา ศิริสารการ

นายไพบูลย์ วรหะไพฑูรย์

พลตำรวจเอก วันชัย ศรีนวนนัต

นางวิสา เบ็ญจมนโ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รองเลขาธิการรักษาราชการแทน

เลขาธิการ : นายวิริวิทย์ วีรวิทย์

รองเลขาธิการ : นายประณู สุวรรณภักดี

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วน หรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาเลือกพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

สรุปข้อเสนอจากการระดมความคิดเห็นได้ดังนี้

- ประชาชนควรมีสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องและรวดเร็วจากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือและบริหารจัดการ เพื่อสามารถลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด
- ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติโดยรัฐบาลต้องจัดช่องทางที่เหมาะสม เพื่อให้เห็นความคิดเห็น และร่วมดำเนินการตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย

๓. รัฐต้องให้การปกป้องคุ้มครองและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติอย่างเหมาะสมเสมอภาค เท่าเทียม และ เป็นธรรม โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชน

นับเป็นข้อเสนอที่สอดคล้องกับหลักในการจัดการภัยพิบัติที่รัฐพึงดำเนินการ คือ การเตรียมพร้อม การให้ข้อมูล ความรู้ การจัดระบบ การเตือนภัย การเคลื่อนย้าย การจัดที่พักพิงที่ปลอดภัยคุ้มครองสิทธิเพิ่มเติมจากมาตรการสงเคราะห์ ด้วยการจัดกิจกรรมและสร้างการมีส่วนร่วมโดยเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ

และเมื่อสถานการณ์ผ่อนคลาย รัฐพึงดูแลการย้ายกลับ การเยียวยา การฟื้นฟูเพื่อให้กลับสู่ สภาพเดิม หรือสภาพที่สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้อันเป็นหลักการสำคัญตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และหลักการจัดการภัยพิบัติที่ประชาชนพึงได้รับการคุ้มครองป้องกัน และใช้หลักการนี้กับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทุกรูปแบบทุกสถานการณ์ทุกพื้นที่ โดยเฉพาะภัยพิบัติในพื้นที่ซ้ำซาก ทั้งนี้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะติดตามการจัดการภัยพิบัติที่รัฐพึงดำเนินการอย่างรอบด้าน ต่อไป





อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด จ.ระยอง กับการแก้ไขปัญหาค่าเช่าที่ดินที่ราชพัสดุเกาะเสม็ด

เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง นายดำรงค พิตะ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) พร้อมด้วย นพ.นิรันดร์ พิทักษ์วัชร ประธานคณะกรรมการด้านที่ดินและป่า ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ร่วมรับฟังข้อพิพาท และการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าเช่าที่ดินที่ราชพัสดุเกาะเสม็ด โดยมีตัวแทนชาวบ้าน ผู้ประกอบการบนเกาะเสม็ดกว่า ๕๐ รายเข้าร่วม โดย น.ส.จันทร์จิรา สังข์สุวรรณ ตัวแทนชาวบ้านเกาะเสม็ด กล่าวว่า ต้องการให้รัฐบาลชุดนี้ สานต่อการออกเอกสารสิทธิ์จำนวน ๗๐๐ ไร่ บนเกาะเสม็ดให้กับชาวบ้าน ที่เคยอยู่มาก่อนการประกาศเขตอุทยานฯ ในปี ๒๕๒๔ ซึ่งมีราษฎรจำนวน ๓๔ ราย ที่ครอบครองมาก่อนเพราะจากการเรียกร้องมาโดยตลอดหลายสิบปีกระทั่งล่าสุดในปี ๒๕๕๓ ชาวบ้านไปยื่นกับ ๔ หน่วยงาน คือ กสม. ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการวิสามัญแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน และคณะกรรมการติดตามแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนสภาผู้แทนราษฎร เห็นตรงกันว่าสมควรต้องสอบสวนสิทธิ์ เพื่อเอกสารสิทธิ์ให้ชาวบ้านบนเกาะเสม็ด

“ที่ผ่านมามีการตรวจสอบตรงกัน เกาะเสม็ดไม่ใช่ที่ราชพัสดุทั้งเกาะ และมี

ชาวบ้าน ๓๔ รายรวม ๑๐๕ ครอบครัว ที่อยู่มาก่อนประกาศอุทยานฯ ปี ๒๕๒๔ จะต้องได้รับการพิสูจน์สิทธิ์ จึงต้องการให้รัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีสานต่อการแก้ปัญหาโดยนำเสนอ กรม. โดยให้มีมติดำเนินการให้สิทธิ์ ในที่ดินทำกินให้ชาวบ้านบนเกาะเสม็ด และให้คณะทำงานเร่งรัดตรวจสอบพื้นที่ ครอบครองใช้ประโยชน์ที่ดินของเกาะเสม็ด อย่างไรก็ตามยอมรับว่าบนเกาะเสม็ด มีการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวจริง จนทำให้มีการเปลี่ยนแปลงและขอที่ดิน เพื่อทำรีสอร์ทมากขึ้นจริง ส่วนใหญ่ ยังจำกัดในพื้นที่เดิมที่ครอบครองไม่ได้ บุกรุกเขตอุทยานฯ เพิ่มเติม” น.ส. จันทร์จิรา กล่าว

ด้านนายอาคม น้ำคำ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด จ.ระยอง กล่าวว่า จากการตรวจสอบ พบว่ามีการบุกรุกใหม่ ๓ ราย บริเวณอ่าวช่อรวมพื้นที่เกือบ ๗ ไร่ เป็นของรีสอร์ทวัลเดอร์แลนด์ ๒ คดี พื้นที่ ๖ ไร่ ซึ่งเจ้าของได้มีการรื้อถอนตามมาตรา ๒๒ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ แล้ว และอีกคดีคืออ่าวช่อแกรนด์วิว พื้นที่ ๘๖ ตารางวา ปัจจุบันกำลังอยู่ในขั้นตอนการบังคับคดีตามกฎหมายอย่างไรก็ตามในภาพรวมพบว่าบนเกาะเสม็ด มีการเปลี่ยนมือผู้ครอบครองรายเดิมไปมาก ซึ่งในการสำรวจเปรียบเทียบช่วง ๑๐ ปี ระหว่างปี ๒๕๔๔ และปี ๒๕๕๔

พบว่าการแบ่งซอยที่ดินเพื่อขยาย เป็นห้องพักทั้ง ๑๒ อ่าว อาทิ หาดทรายแก้ว อ่าวไผ่ อ่าววงเดือน อ่าวกลาง เป็นต้น รวมทั้งหมดที่เคยมีผู้ครอบครอง ๔๖ ราย ๘๐๓ หลัง ๑,๐๑๖ ห้อง แต่ ๑๐ ปี เพิ่มขึ้น ๖๖ ราย ๘๘๘ หลัง ๑,๔๖๐ ห้อง โดยเฉพาะหาดทรายแก้ว จากเดิม ๑๒ ราย รวมสิ่งปลูกสร้าง ๓๒ หลัง ๑๐๗ ห้อง เพิ่มขึ้น ๒๒ ราย ๕๓ หลัง ๑๕๗ ห้อง อ่าววงเดือนจาก ๗ ราย ๒๘๘ หลัง เพิ่มขึ้น ๑๖ ราย ๒๗๓ หลัง ๔๒๘ ห้อง อ่าวทับทิม ๔ ราย ๖๓ หลัง ๖๗ ห้อง เป็น ๗ ราย ๑๑๘ หลัง ๑๔๓ ห้อง เป็นต้น

ทั้งนี้นายดำรงคได้เสนอทางออกว่า จะมีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่จะแก้ปัญหาที่ยืดเยื้อยาวนานมา ๓๐ ปี โดยให้ตั้ง คณะกรรมการชุมชน ๑ ชุด เพื่อดำเนินการ เก็บค่าเช่าทั้งในและนอกเขตพื้นที่ กรมอุทยานฯ และของกรมธนารักษ์ รวมทั้งหมด ๓,๕๐๐ ไร่ เพราะปัญหาเกิดจากกรมธนารักษ์ไปเก็บค่าเช่า แต่ชาวบ้านไม่ยอมจ่าย และในส่วน ของกรมอุทยานฯ ก็ต้องส่งค่าเช่าให้ กรมธนารักษ์อยู่แล้ว ดังนั้นกรมการชุดนี้ จะทำหน้าที่เก็บค่าเช่าและตั้งกองทุน ขึ้นมาดูแลฟื้นฟูสภาพเกาะเสม็ดได้หรือไม่ นอกจากนี้ขอให้หยุดการซื้อขาย เปลี่ยนมือ ส่วนเรื่องของคดีความ กรมอุทยานฯ จะไม่ดำเนินการฟ้องร้องต่อ สำหรับคำพิพากษาที่ศาลส่งลงมากรมจะทำ หนังสือถึงศาลว่าได้บรรลุข้อตกลงแล้ว

นายแพทย์นรินทร์ พิทักษ์วัชร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เดินทางลงพื้นที่และร่วมเป็นวิทยากรในเวทีเสวนา เรื่อง “แนวคิดสิทธิชุมชนกับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่ดินชุมชนบนพื้นที่สูง” เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ คริสตจักรเช็กน้อย อ.เขาค้อ และคริสตจักรทับเบิก อ.หล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นชาวบ้านในพื้นที่ และคณะกรรมการสิทธิคริสตจักรภาคชนเผ่าทั้งสิ้นกว่า ๕๐ คน



นายแพทย์นรินทร์ พิทักษ์วัชร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานคณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร จัดประชุมเสวนา เรื่อง กระบวนการยุติธรรมกับนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน เพื่อร่วมกันแสวงหาทางออกเพื่อให้การส่งเสริมปกป้อง และคุ้มครองสิทธิในกระบวนการยุติธรรม คณะอนุกรรมการเห็นว่ามีความพิพาทจำนวนมากที่ทำให้นักต่อสู้ด้านสิทธิมนุษยชนต้องถูกรับโทษทางอาญา โดยมีได้พิจารณาถึงความเป็นมาหรือเหตุแห่งการกระทำดังกล่าว ของบุคคลที่ต่อสู้เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุม ๗๐๙ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ



ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนางวิสา เบญจมาภรณ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานอนุกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และความเสมอภาคของบุคคล ให้การต้อนรับและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านสิทธิของผู้พิการกับ **Mr. Shuaib Chalkien** ผู้แทนพิเศษด้านผู้พิการแห่งสหประชาชาติและคณะ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุม ๗๐๘ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ



นายแทนคุณ จิตต์อิสระ พร้อมด้วยนางณัฐหทัย เครือสาย ภรรยาผู้เสียชีวิตได้เข้ายื่นเรื่องร้องเรียนต่อกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดย**ศาสตราจารย์ อมรา พงศาพิชญ์** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นายไพฑูรย์ วราหะไพฑูรย์** และ**นายแพทย์นรินทร์ พิทักษ์วัชร** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย**นายวีรวิทย์ วีรวิทย์** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รักษาการแทน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นผู้รับเรื่องร้องเรียน เพื่อขอให้ช่วยตรวจสอบการละเมิดกระบวนการยุติธรรม เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔



ส่วนราชการในศูนย์ราชการฯ ร่วมแถลง ข้อเรียกร้องกรณีความเดือดร้อน ต่อรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงการคลัง

กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

ตามที่ปรากฏข่าวอย่างแพร่หลายเกี่ยวกับการไร้ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด จนก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนที่มาติดต่อราชการในศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ซึ่งนับวันปัญหาจะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีข้อร้องเรียนไปยัง บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา แต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขแต่อย่างใด

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ศกนี้ **นายวีรวิทย์ วีรวรวิทย์** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เชิญหน่วยงานต่าง ๆ ภายในศูนย์ราชการฯ ร่วมประชุมหารือเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อร่วมกันแสวงหาทางออกในการแก้ไขปัญหาข้างต้น เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ราชการฯ ตลอดจนประชาชนที่มาติดต่อราชการ ทั้งนี้ที่ประชุมได้มีมติให้มีการตั้งโต๊ะให้ข้าราชการเจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ราชการฯ ร่วมลงลายมือชื่อเพื่อแนบในหนังสือเปิดผนึกเรื่องความเดือดร้อนของผู้ปฏิบัติงานในอาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้ตรวจการแผ่นดิน

นายวีรวิทย์ วีรวรวิทย์ รักษาการแทนเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ

สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายสงัด ปถวี รักษาการแทนรองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน **นายเดชา วงษ์มาก** ผู้อำนวยการ สำนักงานการคลัง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และ**นายสมพล เกษมสัมฤทธิ์ผล** ตัวแทนสถาบันพระปกเกล้า ร่วมแถลงข่าว และอ่านรายละเอียดของหนังสือเปิดผนึกที่กล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของ บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้บริหารอาคารส่งผลกระทบต่อการใช้งาน คุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ราชการฯ ดังนี้

๑. ปัญหาคุณภาพอากาศและฝุ่นละอองภายในอาคารรัฐประศาสนภักดี ที่ก่อให้เกิดปัญหาโรคระบบทางเดินหายใจและปัญหาสุขภาพอื่น ๆ ตามมา
๒. ปัญหาการจัดการจราจรและสถานที่จอดรถยนต์ของผู้ปฏิบัติงานและประชาชนที่เข้ามาติดต่อราชการ
๓. ปัญหาการรักษาความสะอาดบริเวณภายใน เช่น ห้องสุขา บริเวณบันไดทางเดินภายในอาคารและโดยรอบอาคาร ซึ่งมีขยะตกค้างส่งกลิ่นเหม็นและไม่ถูกสุขอนามัย เป็นต้น
๔. ปัญหาการให้บริการรถยนต์ รับ - ส่งจากถนนแจ้งวัฒนะมายังอาคารรัฐประศาสนภักดีแก่ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้มาใช้บริการและติดต่อราชการกับหน่วยงานภายใน

อาคารรัฐประศาสนภักดี

๕. ปัญหาการให้บริการร้านอาหารที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ราคาแพงและขาดคุณภาพ

ซึ่งปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ไม่ได้รับการแก้ไขและปัจจุบันทวีความรุนแรงขึ้น อันเนื่องมาจาก บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจในกำกับดูแลของ กระทรวงการคลังไม่ได้บริหารจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่ากักขังงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ จ่ายให้แก่ บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีข้อร้องเรียนไปยัง บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ปัญหาก็กังไม่ได้รับการแก้ไขจากบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด แต่อย่างใด

ทั้งนี้ **นายวีรวิทย์ วีรวรวิทย์** รักษาการแทนเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรียกร้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจัดการกับปัญหาให้เด็ดขาดเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ราชการฯ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะร่วมกันหามาตรการที่เข้มข้นต่อไปหากไม่ได้รับการแก้ปัญหาจาก บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด

นายสงัด ปถวี รักษาการแทนรองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินกล่าวว่าได้รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไว้แล้ว และจะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเร่งด่วน



งานเด่นของคณะกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ของ กสม. ประจำปี ๒๕๕๔

การกิจหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของ กสม. เพื่อให้เป็นการส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนในสังคม ดังนั้น กสม. จึงได้มีแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน และมีผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ดังนี้



๑. ยุทธศาสตร์ด้านความรุนแรงต่อเด็ก

จากสถิติการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็ก มีสถิติที่เกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงต่อเด็กมาเป็นลำดับต้น ๆ โดยเฉพาะกรณีการลงโทษนักเรียนอย่างไม่เหมาะสม เช่น กรณีเด็กนักเรียน จ.ชลบุรี ถูกครูทำโทษตบป้องหูและใช้ไม้กระทุ้งหน้าอก กรณีอาจารย์สอนวิชาพลศึกษาโรงเรียนดัง (กรุงเทพมหานคร) ทำร้ายร่างกายนักเรียน กรณีเด็กนักเรียนโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งใน จ.นครราชสีมา ถูกครูผู้ดูแลหอพักลงโทษด้วยการใช้ไม้หวายพันด้วยเทปพันสายไฟตีด้วยความรุนแรงและอีกหลาย ๆ กรณีนั้น

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าพบและประชุมร่วมกับคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดชลบุรี คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดนครราชสีมา เพื่อร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์การคุ้มครองเด็ก โดยนำกลไกการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมีหน่วยงานหลัก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์



และกระทรวงยุติธรรม โดยมีการกำหนดทิศทางในรูปแบบที่มีการบูรณาการร่วมกัน โดยเฉพาะในเรื่องการสงเคราะห์เด็กตามหมวด ๓ และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามหมวด ๔ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งได้มีการนำยุทธศาสตร์ตามแนวทาง “โลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก” ขององค์การสหประชาชาติ จัดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิเด็ก ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กำหนดไว้ ๑๑ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านครอบครัวกับเด็ก
๒. ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตของเด็ก
๓. ด้านการเสริมสร้างความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก
๔. เด็กกับผลกระทบจากโรคเอดส์
๕. ด้านการศึกษากับเด็ก
๖. ด้านเด็กกับนันทนาการ
๗. เด็กกับวัฒนธรรมและศาสนา
๘. ด้านสื่อมวลชนกับเด็ก
๙. การมีส่วนร่วมของเด็ก
๑๐. ด้านการปกป้องคุ้มครองเด็กที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ
๑๑. ด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และการบังคับใช้

การลงโทษเด็ก เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งนับเป็นการลงโทษเด็ก

ด้วยความรุนแรง และมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไข เยียวยาผู้ถูกระทำ และมีการลงโทษผู้กระทำผิด รวมถึงให้มีการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย และระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๒ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ ๓๗ ที่ระบุในเรื่องการคุ้มครองเด็กจากการถูกปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้ายรุนแรง พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๖ กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก



๒. ยุทธศาสตร์ด้านสถานะบุคคลของผู้ไร้สัญชาติ ไทยพลัดถิ่น ผู้อพยพและชนพื้นเมือง เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... (กรณีคนไทยพลัดถิ่น)

เรื่องนี้เป็นตัวอย่างของการทำงานในลักษณะยุทธศาสตร์เชิงรุกที่ไม่ได้เริ่ม

จากเรื่องที่มีการร้องเรียนเข้ามา แต่เป็นการศึกษาติดตามความก้าวหน้าในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องอันจะมีผลต่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยใช้วิธีการระดมความคิดเพื่อจัดทำข้อเสนอในการปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย การผลักดันให้เกิดกฎหมายขึ้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอร่างคือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติยกร่างร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วเสนอผ่านคณะรัฐมนตรีในขณะเดียวกันมีร่างกฎหมายนี้ในฉบับของผู้ร่างอื่นอีกคือ ร่างฉบับของคุณไกรศักดิ์ ชุมชะเวิน และร่างของภาคประชาชนที่เป็นชาวบ้านซึ่งจะมีข้อแตกต่างกันในรายละเอียดบางส่วน

คณะอนุกรรมการได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายนี้โดยเฉพาะเพื่อมีข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขและการดำเนินการผลักดันให้เกิดกฎหมายฉบับนี้เพื่อสิทธิและสถานะบุคคล มีการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งจากสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ องค์กรภาคเอกชน และคณะอนุกรรมการ ร่วมกันพิจารณาร่างกฎหมาย อภิปราย เสนอแนวทางการปรับปรุง แก้ไข และช่วยผลักดันให้กฎหมายฉบับนี้เข้าสู่รัฐสภา ประเด็นหลักที่พิจารณา เช่น การให้สัญชาติโดยหลักสายโลหิต และหลักดินแดน การคืนสัญชาติให้กับคนไทยพลัดถิ่น เรื่องการมีสัญชาติโดยการเกิด เป็นต้น การผลักดันในเรื่องของผู้ที่เข้ามาเป็นกรรมการตามกฎหมายฉบับนี้ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ที่แท้จริง

การดำเนินงานในกรณีนี้ได้ขอค้นพบว่า การพัฒนากฎหมายหากให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียได้รับรู้ ได้มีส่วนร่วมจะทำให้กฎหมายมีความสมบูรณ์เป็นธรรม และที่สำคัญคือการรับรู้รับทราบว่ามีกฎหมายฉบับนี้ที่มีผลต่อประชาชนผู้เกี่ยวข้อง และผู้ใช้กฎหมาย

จะได้ใช้อย่างระมัดระวัง ถูกต้อง



๓. ยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการยุติธรรม

กสม. ได้ให้ความสำคัญกับงานวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดทำแนวทางแก้ไขและป้องกันปัญหาการละเมิดสิทธิ นอกจากนี้ ยังได้จัดทำคู่มือสิทธิมนุษยชนฉบับขยายความ สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งในคู่มือดังกล่าวมีเนื้อหาสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตำรวจ รวมทั้งมีข้อเสนอแนะในการนำมาตราฐานไปสู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ ยังได้มีการตรวจเยี่ยมสถานีตำรวจ ๖ แห่ง และเรือนจำ ๘ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๑๔ แห่ง มีข้อเสนอแนะต่อภาครัฐที่นำไปสู่การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะสิทธิของผู้ต้องขังตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ

๔. ยุทธศาสตร์ด้านสิทธิมนุษยชนกับบทบาทภาคธุรกิจ

กสม. ได้แสดงบทบาทนำในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะการให้คำนึงถึงการดำเนินธุรกิจโดยไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนตามกรอบ UN Global Compact ซึ่งมี ๑๐ ประการเกี่ยวข้องกับ ๔ มิติหลัก ได้แก่ ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านแรงงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการต่อต้านการคอร์รัปชัน รวมทั้งได้นำเสนอประเด็นสำคัญให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจเพื่อให้สามารถเท่าทันปัญหาที่อาจ

เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน

๕. ยุทธศาสตร์การสื่อสารสาธารณะเพื่อสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้สร้างเครือข่ายและพัฒนากลไกการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน อาทิ กลไกความร่วมมือจากสื่อพื้นบ้านในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือตะลุง หมอลำ กันตรึม เพลงโคราช และช่างซอ รวมทั้ง ได้จัดการสื่อสารความรู้เพื่อการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ และได้ จัดเวทีสาธารณะเพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาของสังคมในปัจจุบัน เพื่อนำเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนผ่านทางสื่อมวลชนที่เข้าร่วมในเวทีสาธารณะไป



๖. งานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

กสม. ได้นำเรื่องการตรวจสอบและเปิดประเด็นปัญหาในการเคารพสิทธิมนุษยชนเสนอต่อคณะมนตรีสหประชาชาติในรายงานการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของไทย (Universal Periodic Review-UPR) ทั้งมีบทบาทนำ โดยการเป็นประธานความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เป็นประธานความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นสมาชิกคณะกรรมการบริหารของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ



นักศึกษา สาวประเภทสอง (Transgender)

ไม่สามารถเลือกเรียนในวิชาที่ต้องการ

และประสบความยากลำบากในการทำงาน

“พลอย” มีเพศกำเนิดเป็นชาย แต่เลือกวิถีทางเพศเป็นหญิง “พลอย” เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐชื่อดัง ขณะศึกษาวิชาเอกแนะแนว พลอยเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเลือกสาขาวิชาที่จะเรียนต่อในระดับปริญญาโท เวลานั้นพลอยคิดว่า จะเรียนในด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา อาจารย์พูดว่า “เธอเรียนทางด้านจิตวิทยาต้องทำตัวให้เหมาะสม ถ้าแต่งตัวเป็นผู้หญิงใครจะเชื่อถือ ในวงการจิตวิทยาเองก็ไม่ยอมรับ”

“พลอย” จึงไม่สามารถเลือกเรียนในด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่พลอยสนใจ พลอยจำเป็นต้องเลือกเรียนในด้านจิตวิทยาการศึกษา แต่ก็ยังต้องแต่งตัวเป็นชาย ตลอดระยะเวลาที่เรียนทำให้พลอยไม่มีความสุข ในขณะที่เรียนต้องอดทนฝืนความรู้สึกตลอดเวลา เมื่อเรียนหนังสือจบแล้ว พลอยทำงานเกี่ยวกับการฝึกอบรม ที่บริษัทประกันวินาศภัยแห่งหนึ่ง ปัจจุบันพลอยเลือกที่จะแต่งตัวเป็นผู้หญิง เพื่อความสุขของตนเอง

พลอยเล่าว่า “กว่าจะได้นางก็ยากมาก ไม่ว่าจะไปสอบเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย หรือไปสมัครงานในบริษัทใหญ่ๆ หลายแห่ง ทุกแห่งปฏิเสธและบอกกับเราว่า ยอมรับความสามารถที่เราดี แต่ไม่สามารถรับคำนำหน้าชื่อของเราได้”

เหตุการณ์ทั้งสองนี้ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน ตามหลักการ Yogyakarta Principles คือ

ข้อ ๒ สิทธิในความเสมอภาคและการห้ามเลือกปฏิบัติ (The Right to Equality and Non-discrimination)

เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมเท่าเทียมกัน และต้องไม่ถูกเลือกปฏิบัติด้วยสาเหตุความแตกต่างด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

ข้อ ๑๒ สิทธิในการทำงาน (The Right to Work) และข้อ ๑๖ สิทธิในการศึกษา (The Right to Education)

เพราะเป็นการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานหรือการศึกษา ด้วยสาเหตุความแตกต่างด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ โดยที่รัฐมิได้ใช้มาตรการใดๆ เพื่อรับรองความเสมอภาคในการทำงานและการศึกษา และห้ามการเลือกปฏิบัติในลักษณะดังกล่าว

ข้อ ๑๙ สิทธิในความเห็นและการแสดงความคิดเห็น (The Right to Freedom of Opinion and Expression) ซึ่งรวมไปถึงการแต่งกายอันเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์ทางเพศ โดยในข้อย่อย ๑๙.๓ กล่าวว่า รัฐจักใช้มาตรการต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองการมีสิทธิสมบูรณ์ในการแสดงออกของอัตลักษณ์หรือตัวตนผ่านการพูดจา อากัปกิริยา การแต่งกาย ลักษณะร่างกาย การเลือกใช้ชื่อ หรือวิธีอื่นๆ

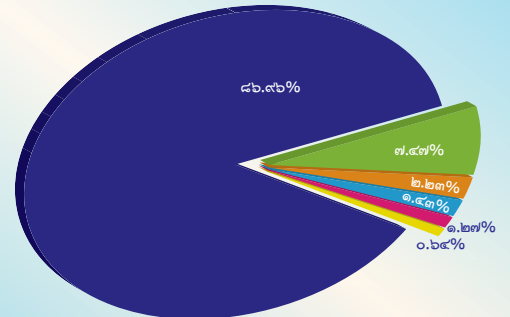
ข้อมูลจากหนังสือชีวิตที่ถูกละเมิด เรื่องเล่า กะเทย ทอม ดี หญิงรักหญิง ชายรักชาย และกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ Violated Lives : Narratives from LGBTIQs and International Human Rights Law



สถิติเรื่องร้องเรียน ในรอบปี ๒๕๕๔

ในปี ๒๕๕๔ กสม. ได้ดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเห็นชอบรายงานผลการตรวจสอบฯ แล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๖๒๙ คำร้อง

ประเภทรายงาน	จำนวน (เรื่อง)
ยุติเรื่อง	๕๔๗
มีมาตรการการแก้ไข หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๔๗
เรื่องที่ขอให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ	๑๔
เรื่องที่ขอให้เสนอเรื่องต่อศาลปกครอง	๙
เรื่องที่ขอให้ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม	๘
เรื่องที่เสนอแนะให้ปรับปรุงกฎหมาย	๔
รวม	๖๒๙



ยุติเรื่อง	เรื่องที่ขอให้เสนอเรื่องต่อศาลปกครอง
มีมาตรการการแก้ไข หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	เรื่องที่ขอให้ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม
เรื่องที่ขอให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ	เรื่องที่เสนอแนะให้ปรับปรุงกฎหมาย

รักสิทธิ รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

กรุณาส่ง

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณณ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ



สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารบี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับมุมมองสิทธิ ฟรี ! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารบี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork @ nhrc.or.th หรืออ่าน มุมมองสิทธิ ได้ที่ www.nhrc.or.th